

HET SAENREDAM

MAVO - HAVO

Schoolondersteuningsprofiel 2021-2026

Inhoud

Samenvatting

1. Inleiding
Corona
2. Algemene informatie
  - 2.1 Contactgegevens
  - 2.2 Missie en visie
3. Visie op leerling-ondersteuning
  - 3.1 Leerling-ondersteuning op Het Saenredam
  - 3.2 Visie vanuit Openbaar Voortgezet Onderwijs (OVO) bestuur
  - 3.3 Ondersteuning binnen het Coöperatieve Samenwerkingsverband VO Zaanstreek (SVZ)
4. Basis ondersteuning op Het Saenredam
  - 4.1 beschrijving van drie niveaus van ondersteuning
  - 4.2 onderwijsstructuur
5. Extra ondersteuning op Het Saenredam
Arrangementen.
6. Planmatig werken
  - 6.1 Vroegsignalering
  - 6.2 Handelingsgericht werken: doelen stellen en OPP (ontwikkelingsperspectief plan)
  - 6.3 Leerlingvolgsysteem
7. Afsluiting

Bijlage 1

Bijlage 2

Samenvatting schoolondersteuningsprofiel

Voor u ligt het *schoolondersteuningsprofiel*: een document waarin scholen beschrijven welke ondersteuning zij aan alle leerlingen en aan leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte bieden. Wij vatten de manier waarop we onderwijs aanbieden aan leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften samen in de term Passend Onderwijs. Het gaat hier om zowel lichte als zware vormen van ondersteuning – denk aan extra begeleiding op school, aangepast lesmateriaal, hulpmiddelen of onderwijs op een speciale school of speciaal onderwijs.

Het Saenredam is een openbare school voor Mavo-Havo met een uitnodigend en veilig schoolklimaat, waar leerlingen over het algemeen goed presteren.

De school heeft een optimaal onderwijsaanbod dat elke leerling goede kansen biedt op een diploma en goede doorstroom naar het vervolgonderwijs. Het gaat daarbij niet alleen om de intellectuele ontwikkeling van de leerling, maar ook om zijn/haar deelname aan de maatschappij. De school hanteert daarbij allerlei onderwijsvormen en nieuwe media.

Het Saenredam biedt een pakket aan ondersteuning op leergebied, op sociaal-emotioneel gebied en bij de loopbaanoriëntatie. De leerling staat daarbij centraal en vindt om zich heen een netwerk aan voorzieningen. Voorkomen is beter dan genezen: de school probeert zoveel mogelijk preventief te ondersteunen. Hierbij horen een aantal vormen van ondersteuning.

De basisondersteuning geldt voor alle leerlingen en is goed gestructureerd.

Indien de basisondersteuning niet voldoende is kan extra ondersteuning worden ingezet: de leerling krijgt dan een arrangement dat aansluit op zijn/haar ondersteuningsbehoefte toegekend en formuleert samen met mentor en ondersteuner een ontwikkelingsperspectief (het na te streven einddoel): waar kan deze leerling precies naar toe groeien? Er wordt in overleg met leerling en ouders een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld, waarin wordt beschreven wat school en ouders aan activiteiten zullen ondernemen om het geformuleerde doel te bereiken.

Als school houden wij verschillende overleggen (zoals leerlingbespreking, intern ondersteuningsoverleg, overleg met externe deskundigen en multidisciplinair overleg) om de voortgang van de leerling te bewaken en eventuele signalen te bespreken. In sommige gevallen worden de leerling en de ouders gevraagd het overleg bij te wonen, zodat u van alles op de hoogte bent.

Er wordt samengewerkt met hulpverlening en/of andere voorzieningen en waar nodig vindt er extra begeleiding van leerling - en soms ook de ouders - plaats. Wat de leerling betreft kan dat binnen of buiten de school plaatsvinden en kortdurend, maar ook langdurig zijn.

Het Saenredam volgt elke leerling nauwgezet door middel van het leerlingvolgsysteem VSD (vroeg signaleringsdocument) en legt alle relevante informatie nauwkeurig vast. Uiteraard is op deze informatie de privacy wetgeving van toepassing.

Het Saenredam is een openbare reguliere school met een klassensetting van gemiddeld 28 leerlingen. Dat maakt wat de mogelijkheden tot differentiëren beperkt is. Leerlingen die behoeften hebben aan kleine klassen of veel individuele begeleiding passen wellicht niet op Het Saenredam. De (cognitieve) vaardigheden van de leerling dienen in balans te zijn met de leervorderingen. Sommige leerlingen hebben ondersteuning nodig die de school niet kan bieden. Dit wordt per leerling en per ondersteuningsvraag naar gekeken.

1. Inleiding

Voor u ligt het *schoolondersteuningsprofiel*: een document waarin scholen beschrijven welke ondersteuning zij aan alle leerlingen en aan leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte bieden. Wij vatten de manier waarop we onderwijs aanbieden aan leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften samen in de term Passend Onderwijs. Het gaat hier om zowel lichte als zware vormen van ondersteuning – denk aan extra begeleiding op school, aangepast lesmateriaal, hulpmiddelen of onderwijs op een speciale school of speciaal onderwijs.

Het schoolondersteuningsprofiel beschrijft de stand van zaken en bevat tevens de ambities van de school. Het is een belangrijk document voor zowel onze school zelf als voor het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zaanstreek (SVZ). Voor onszelf is het profiel een belangrijk middel om te bepalen of wij voldoende ondersteuning aanbieden en dat kunnen waarmaken. Voor onze samenwerking met andere voortgezet (speciaal) onderwijs scholen, wat plaatsvindt in het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zaanstreek (SVZ), biedt het profiel de mogelijkheid om te beoordelen of er binnen het voortgezet onderwijs voldoende ondersteuning wordt geboden aan leerlingen die dat nodig hebben.

Bovenal geeft het profiel ouders¹ de mogelijkheid om per school te beoordelen of het ondersteuningsniveau past bij wat hun kind nodig heeft. Hierbij maken we onderscheid tussen de *basisondersteuning*, die voor alle scholen geldt (hierover zijn in Zaanstad tussen scholen afspraken gemaakt) en *extra ondersteuning*, de vormen van ondersteuning die verder gaan dan de basisondersteuning en waar scholen zich in kunnen specialiseren. Extra ondersteuning kan licht en kortdurend van aard zijn, maar ook zwaar en langdurig en plaatsvinden binnen of buiten de school.

Het schoolondersteuningsprofiel is een beknopt document: voor meer informatie kan worden gekeken in het schoolplan of op 'Scholen op de kaart': deze website vindt [hier](#). U vindt op deze website allerlei cijfermatige informatie over scholen voor voortgezet onderwijs, afkomstig van de onderwijsinspectie en van de scholen zelf, verzameld en gevisualiseerd in één systeem.

Het schoolondersteuningsprofiel is tot stand gekomen op basis van een format van het Samenwerkingsverband VO en is door de school verder ingevuld.

Alle in dit schoolondersteuningsprofiel genoemde websites en documenten zijn te bereiken via de website van Het Saenredam.

1.1 Corona.

Zowel in het schooljaar 2019-2020 als in 2020-2021 heeft het corona-virus belemmeringen opgeworpen in de ontwikkeling van leerlingen, zowel op leergebied als op sociaal emotioneel gebied. Het heeft een duidelijke weerslag gehad op alle leerlingen en docenten.

Om de vertraging die leerlingen hebben opgelopen te verhelpen en om meer ruimte en overzicht te krijgen in en over het lesaanbod, heeft het Saenredam een begeleidingsprogramma ontworpen die de studievaardigheden en zelfredzaamheid van leerlingen vergroot. Daarnaast hebben alle leerlingen de mogelijkheid gehad om aan te geven op welk vlak hun ondersteuningsbehoeftes lagen en is er gekeken hoe zij de omslag gemaakt hebben naar de digitale leeromgeving. In het begeleidingsprogramma is er ingegaan en ondersteuning geboden op de ontwikkelingsgebieden die leerlingen en/of ouders aangegeven hebben.

---

¹ Lees overal: ouder(s)/verzorger(s).

2. Algemene informatie

In dit hoofdstuk laten we de contactgegevens van de school zien en beschrijven we missie en visie.

2.1 Contactgegevens

Naam	Het Saenredam
Type school	Mavo - Havo
Adres	Elvis Presleystraat 1, 1544LM Zaandijk
Telefoon	075 – 640 91 30
E-mail	administratie@saenredam.nl
Website	www.saenredam.nl

2.2 Missie en visie

Het Saenredam is in een Mavo-Havo school in Zaandijk. Het is een openbare school: dit betekent dat een open ontmoeting van levensovertuigingen voorop staat. Uitgangspunt daarbij is onderlinge gelijkwaardigheid ongeacht afkomst, sekse, huidskleur, geloof of seksuele geaardheid.

Missie

Het Saenredam staat voor ontplooiing van de leerling, zowel intellectueel als in zijn/haar maatschappelijke omgeving en verantwoordelijkheden.

Maar ook staan de ontwikkeling van talenten, het voorbereiden op een succesvolle doorstroom naar vervolgonderwijs (mbo of havo) en het optimaal presteren voor zowel de leerling als het personeel centraal.

Het Saenredam biedt daartoe ondersteuning en uitdaging.

Visie van de school

De kernwaarden van Het Saenredam zijn *betrokkenheid, veiligheid en duidelijkheid*.

Op Het Saenredam wordt gewerkt vanuit de volgende visie:

- We werken vanuit de relatie met de leerling en ouders, want ‘zonder relatie geen prestatie’
- Er is zorg voor leerling en personeel
- Er bestaat een veilig leerklimaat
- We halen het maximale uit de leerlingen
- We doen recht aan de interesses van een leerling
- We bereiden voor op een vervolg in leren en/of beroep

De school gaat uit van goede verhoudingen tussen leerlingen en medewerkers, gebaseerd op belangstelling en wederzijds respect. Een belangrijk doel is een veilig en inspirerend schoolklimaat: geborgenheid en een optimale leer- en werksfeer.

De school is gericht op samenwerking met alle betrokkenen: leerlingen, ouders, externe partners. Oog voor de wereld buiten school is er in de vorm van de vele buitenlesactiviteiten, zoals een museumbezoek, (studie)reises en

3. Visie op leerlingondersteuning

In dit hoofdstuk laten we zien wat Het Saenredam als haar opdracht ziet, vooral in het kader van passend onderwijs: de onderwijsvisie. En geven we de visie van het samenwerkingsverband en van het bestuur.

3.1 Leerlingondersteuning op Het Saenredam

Onze visie op leerlingondersteuning past bij de bouwstenen van Het Saenredam. Zo is er aandacht cyclisch (handelingsgericht) handelen (om onderwijsbehoeften van alle leerlingen in kaart te brengen) in de klas en meer doorlopende begeleidingslijnen voor leerlingen die meer nodig hebben dan wat er direct in de klas geboden wordt. Hier is gedurende het hele schooljaar aandacht voor.

De uitgangspunten van handelingsgericht werken in de klas, bij leerlingbespreking en bij ondersteuning en begeleiding zijn:

- Leerlingen leren om de regie te nemen betreft hun eigen leerweg en ontwikkeling. Elke leerling stelt zichzelf doelen.
- Leerlingen nemen samen verantwoordelijkheid voor het leren en ontwikkelen van de klas.
- Elke klas stelt groepsdoelen.
- Ouders zijn betrokken bij het leren en ontwikkelen van hun kind op school. Ouders denken en praten mee over de ontwikkeling op de leerlingdoelen. We vinden het belangrijk om de samenwerking tussen leerling – ouders- mentor/school goed vorm te geven.
- We handelen datagestuurd, planmatig, efficiënt, transparant. We signaleren vroegtijdig op de domeinen prestaties, werkhouding, sociaal emotionele ontwikkeling, gezondheid, verzuim en thuissituatie. We sturen vroegtijdig bij, zodat de leerling zoveel mogelijk de regie kan houden. Indien nodig schalen we samen met ouders op naar tweedelijns en/of externe begeleiding. We bouwen dan voort op het eerste leerlingplan, met het ontwikkelingsperspectief (OPP) op dezelfde zes domeinen. We doen geen dubbel werk: niet méér tijd inzetten, maar tijd anders inzetten. Door trends te signaleren, weten we op welk niveau we moeten inzetten: individueel, subgroep, klas, jaarlaag, afdeling, of school. Mentoren beschikken over een stappenplan voor de basisondersteuning per domein. De coördinator ondersteuning en begeleiding (COB) bespreekt met de mentor de voortgang en het effect van de basisstappen.
- We registreren informatie doelmatig, feitelijk en volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). We delen niet meer informatie dan nodig is: gegevens die niet relevant zijn voor de gesprekken en voor het opschalen van ondersteuning worden niet geregistreerd. We registreren alleen feitelijkheden: wat is er te zien en te horen? In de registratie van een leerling worden geen andere namen van leerlingen, ook geen initialen, genoemd. In gesprekken met ouders spreken we alleen over de leerling, niet over andere leerlingen. Verspreiding van informatie gebeurt volgens de AVG.

3.2 Visie vanuit Openbaar Voortgezet Onderwijs (OVO) bestuur

Als openbare school valt Het Saenredam, samen met zes andere scholen, onder het Openbaar Voortgezet Onderwijs (OVO) Zaanstad. In onze statuten is verankerd dat wij invulling geven aan openbaar en algemeen toegankelijk onderwijs. Het openbaar onderwijs kent drie kernwaarden:

- *Gelijkwaardigheid.* Op onze openbare scholen is iedereen welkom. Hoeveel we ook van elkaar verschillen, iedereen heeft recht op een gelijke behandeling, een gelijke stem en gelijke kansen. Iedereen is evenveel waard.
- *Vrijheid.* Op onze scholen kan iedereen zichzelf zijn en de eigen stem laten horen. We leren zelfstandig en kritisch denken. We nemen verantwoordelijkheid en houden rekening met de vrijheid van de ander.
- *Ontmoeting.* We leren van verschillen. We zijn nieuwsgierig naar het verhaal van de ander. We dragen zorg voor elkaar en voor onze omgeving. Op school ontmoet je de hele wereld.

Deze kernwaarden worden door ons en onze medewerkers onderschreven. Wij zetten ons ervoor in deze waarden actief vorm te geven in onze scholen. Daarbij leggen we een relatie met burgerschapsontwikkeling, ons pedagogisch handelen en de manier waarop we samenwerken met mensen in en om de school. We streven ernaar leerlingen voor te bereiden om als mondig en geëmancipeerd mens deel uit te maken van de samenleving. Alleen en samen met anderen verantwoordelijkheid te willen en durven nemen in hun leefgemeenschap en leefomgeving. Respectvol omgaan met anderen en de omgeving is daarbij vanzelfsprekend.

3.3 Ondersteuning binnen het Coöperatieve Samenwerkingsverband VO Zaanstreek (SVZ)

Alle scholen in het voortgezet onderwijs in de Zaanstreek zijn verenigd in het Coöperatieve Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zaanstreek (verder SVZ) genoemd. Op veel terreinen heeft het SVZ een verbinding met de activiteiten van de gemeenten (Zaanstad, Oostzaan en Wormerland).

De visie van SVZ op ondersteuning is om voor alle leerlingen een optimale onderwijssetting aan te bieden in de regio, met hierbij de kernwaarden *samenwerken, flexibiliteit, betrokkenheid en optimisme*.

- *Samenwerken.* Jongeren hebben een integrale aanpak nodig. Het SWV zet zich in voor een intensieve en efficiënte samenwerking.
- *Flexibiliteit.* Optimalisering van het onderwijs- en ondersteuningsaanbod voor leerlingen. De ontwikkelingsmogelijkheden van leerlingen staan centraal, wat een flexibele aanpak vraagt van scholen om binnen de wettelijke kaders tot maatwerk te komen.
- *Betrokkenheid.* Betrokkenheid van ouders, docenten en andere betrokkenen is essentieel in het geven van vertrouwen dat er altijd mogelijkheden en oplossingen zijn.
- *Optimisme.* Er wordt gekeken naar de mogelijkheden.

De besturen in de Zaanstreek willen leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften zoveel mogelijk onderwijs laten volgen op reguliere scholen van voortgezet onderwijs in de regio. Hiervoor is binnen het SWV een basisondersteuningsprofiel afgesproken, waarin staat wat scholen minimaal bieden aan basisondersteuning. Voor leerlingen bij wie de basisondersteuning ontoereikend is, hebben de scholen één of meer arrangementen in de school ontwikkeld: extra ondersteuning.

4. Basis ondersteuning op Het Saenredam

In dit hoofdstuk beschrijven we hoe de basis en extra ondersteuning aangeboden wordt op Het Saenredam en hoe dat er op de drie begeleidingslijnen eruit ziet.

Basisondersteuningsprofiel

Het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zaanstreek (SVZ) heeft afspraken gemaakt over het niveau van basisondersteuning dat door elke school geboden wordt.

Met een analyse heeft elke school in kaart gebracht in hoeverre zij voldoen aan het gewenste niveau van basisondersteuning. De uitkomst van deze analyse is als bijlage bij dit schoolondersteuningsprofiel gevoegd (zie bijlage 1).

Uit de recente analyse van de basisondersteuning op Het Saenredam blijkt dat de school ver is gevorderd in deze ontwikkeling tijdens de periode voorafgaand aan dit ondersteuningsplan.

Beschrijving van de drie niveaus van ondersteuning

Het Saenredam is een school die passend onderwijs hoog in het vaandel heeft staan bij de ondersteuning aan alle leerlingen.

We maken een onderscheid tussen 1^e-, 2^e- en 3^e-lijns ondersteuning. Het uitgangspunt voor de 1^e-lijns ondersteuning is dat de leerling zoveel mogelijk wordt opgevangen in de eigen klas en groep door de eigen mentor, docenten en de afdelingsleider. Indien deze ondersteuning niet voldoende is, worden de interne deskundigen ingeschakeld: de 2^e-lijns ondersteuning. In het interne ondersteuningsteam wordt besproken welke specifieke ondersteuning de leerling nodig heeft. Het Saenredam biedt deze ondersteuning meestal zelf. Indien we vermoeden dat de ondersteuning niet (geheel) zelf geboden kan worden, verwijzen we samen met leerling en ouders door naar externe deskundigen: 3^e-lijns ondersteuning.

Hieronder een korte beschrijving van de drie niveaus van basisondersteuning.

niveau	ondersteuningsmogelijkheden
1^e-lijns ondersteuning	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Docent:</i> deze beschikt over didactische en pedagogische vaardigheden om de leerling op maat te begeleiden, is bekend met de eventuele beperkingen van de individuele leerlingen, kan tijdig aangeven als hulp gewenst is en heeft een professionele en lerende houding. Hij/zij ontwikkelt arrangementen op het gebied van leerachterstanden en voert deze uit. • <i>Mentor:</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ is op de hoogte van de ontwikkelingen met betrekking tot de mentorleerlingen; ○ is in staat om individuele hulpvragen van de leerling te formuleren; ○ onderhoudt contact met de ouders en de docenten over voortgang leerling; ○ heeft inzage in het dossier en is zo op de hoogte van de voorgeschiedenis; ○ leidt de klassenbesprekingen (rapport- en leerlingbesprekingen) van de eigen klas; ○ is betrokken bij de extra activiteiten van de eigen mentorklas; ○ signaleert wanneer de ondersteuningsbehoefte van de leerling de 1^e-lijns ondersteuning overstijgt en inzet van de 2^e-lijns ondersteuning gewenst of noodzakelijk is ○ in mentoruur klas bespreken, waar zaken aan de orde komen als huiswerk, pesten, discriminatie, drugs en alcohol, beroepenvoorlichting, studiekeuze welbevinden in de groep portfolio, etc.

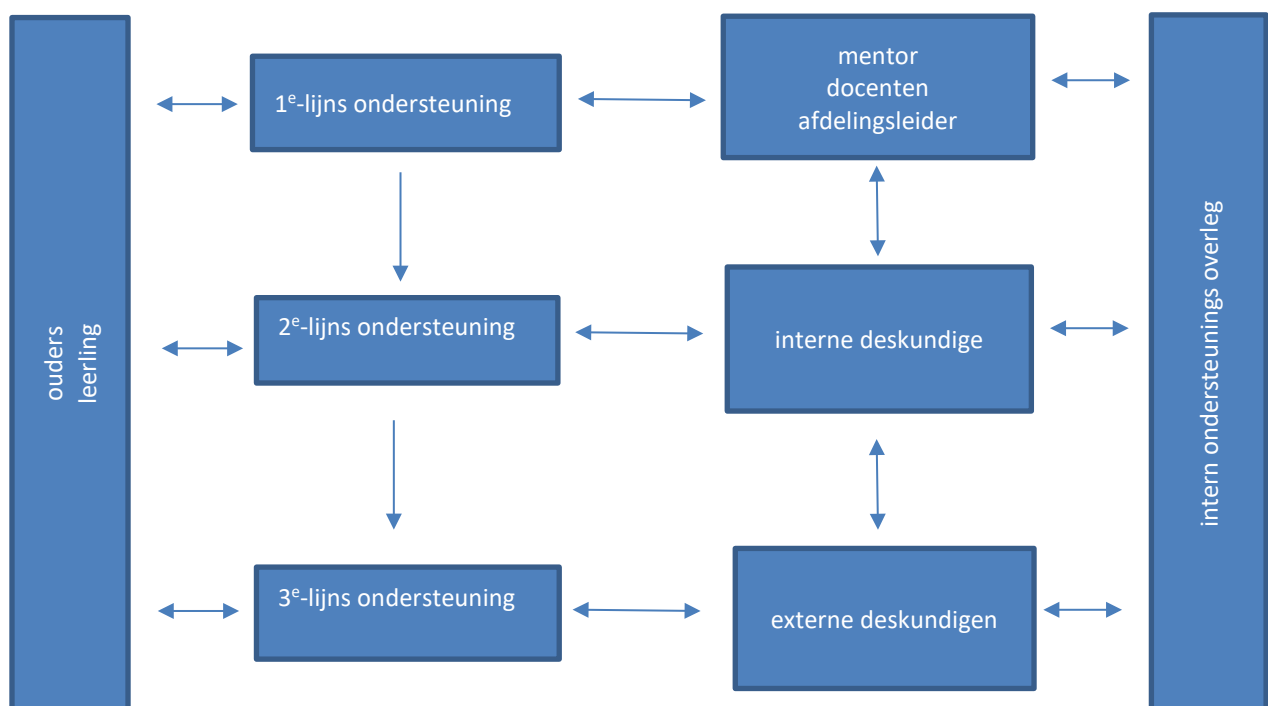
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Peer leader:</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ elke 1^e klas krijgt 1 peer leader, dat zijn 3^e jaars leerlingen die de 1^e jaars leerlingen wegwijzen in de school en ondersteunen bij praktische zaken. • <i>No Blame-methode:</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ Pestprotocol: we zoeken naar een respectvolle oplossing als er problemen voordoen, zonder oordeel aan gepeste leerlingen, pestende leerling of leerlingen die kijken en maar niet meedoen. • Evaluatie van 1^e-lijns ondersteuning vindt plaats in de leerlingbespreking. En in gesprekken met leerling, ouders en afdelingsleider.
<p>2^e-lijns ondersteuning</p>	<p>De 2^e-lijns ondersteuning wordt aangeboden <i>binnen</i> de school. Deze ondersteuning wordt gegeven door gespecialiseerde begeleiders. De 2^e-lijns ondersteuning is voor een beperkte groep leerlingen en wordt aangeboden na overleg met de mentor en afdelingsleider, in overleg met de leerling en de ouders. In het ondersteunings- en begeleidingsteam (OB) is de coördinator Ondersteuning en Begeleiding (COB) het aanspreekpunt, die ondersteund zelf of dat doet de pedagogisch medewerker.</p> <p>Er is een wekelijks overleg, in dit overleg worden de nieuwe aanmeldingen en de lopende leerlingen met (extra) ondersteuning besproken. Hierbij wordt de betreffende afdelingsleider betrokken en desgewenst uitgenodigd op het overleg. Er is overleg over de voortgang en de te nemen stappen. Het ondersteunings- en begeleidingsteam (O&B) kan besluiten of een Multidisciplinair Overleg (MDO) moet worden georganiseerd, met leerling en ouders.</p> <p>Soorten 2^e-lijns ondersteuning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individuele begeleiding (door coördinator O&B (COB) of pedagogisch medewerker) • Training diverse competenties (faalangstreductietraining en examentraining) • Cursus omgaan met dyslexie en aantal keer individuele ondersteuning bij dyslexie • Extra lessen rekenen voor leerlingen met dyscalculie (indien officiële verklaring) • Schoolmaatschappelijk werk • Huiswerkbegeleiding (extern door Lyceo op school, door ouders te bekostigen) • Interne contactpersoon <p>Evaluatie van 2^e-lijns ondersteuning vindt plaats in de bespreking van het ondersteunings- en begeleidingsteam, in samenwerking met de mentor, leerling, ouders en afdelingsleider.</p> <p>Voor leerlingen die 2^e-lijns ondersteuning krijgen, wordt een ontwikkelingsperspectief plan (OPP) opgesteld.</p>
<p>3^e-lijns ondersteuning</p>	<p>Wanneer structureel ondersteuning nodig is of wanneer de aard van de problematiek de 2^e-lijns ondersteuning overstijgt, zijn er verschillende mogelijkheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerplichtambtenaar • Dienstencentrum Saenstroom / OPDC • Jeugdarts GGD • Jeugdteams

<ul style="list-style-type: none">
• Diverse andere externe instanties <p>Voor leerlingen die 3^e-lijns ondersteuning krijgen, wordt een ontwikkelingsperspectief plan (OPP) opgesteld.</p> <p>Contact met 3^e-lijns ondersteuning gebeurt in overleg met de leerling en ouders. In een uitzonderlijke situatie (als contact duidelijk niet in het belang van de leerling is) kan van deze regel worden afgeweken.</p> <p>Bij ondersteuning in de 2^e- en 3^e-lijn, vindt altijd ook ondersteuning op de onderliggende niveaus plaats.</p>

Onderwijsondersteuningsstructuur

We onderscheiden drie niveaus van ondersteuning: de 1e-, 2e- en 3e-lijns ondersteuning. In schema ziet dat er als volgt uit:

5. Extra ondersteuning op Het Saenredam

Scholen bieden extra ondersteuning aan in de vorm van arrangementen.

Voor alle leerlingen op Het Saenredam die worden aangemeld met een extra ondersteuningsbehoefte en leerlingen die afkomstig zijn uit het speciaal onderwijs of het Orthopedagogisch Didactisch Centrum (OPDC) wordt een ontwikkelingsperspectief plan (OPP) opgesteld. Deze leerlingen worden begeleid door het ondersteunings- en begeleidingsteam (2^e-lijns begeleiding). Begeleiding wordt geboden door de Coördinator Ondersteuning en Begeleiding (COB) en/of door een pedagogisch medewerker. Het Saenredam heeft drie arrangementen:

Arrangementen extra ondersteuning Het Saenredam

1. Arrangement voor leerlingen met ondersteuningsvragen betreft, lichamelijke beperkingen, chronisch zieke leerlingen, gedragsproblemen en/of psychische problematiek; zoals in het autistisch spectrum (ASS) en AD(H)D

Deskundigheid: Voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte zoals een autisme spectrum stoornis (ASS), AD(H)D, gedragsproblemen en/of psychische problemen is er begeleiding vanuit het interne team Ondersteuning en Begeleiding (COB en/of pedagogisch medewerker).

Alle mentoren en docenten krijgen handelingsadviezen over de betreffende leerling en dit wordt in magister gezet. Er kunnen workshops gehouden worden aan docenten waarin uitleg gegeven wordt over de betreffende stoornissen en leerproblemen.

Aanpak en mogelijkheden: De gemiddelde klassengrootte is 28 leerlingen. Dit is niet anders voor deze leerlingen. Bij aanvang van het schooljaar worden leerlingen met dezelfde problematieken verdeeld over de verschillende klassen.

Na overleg met de mentor wordt de begeleiding van het COB gestart. Deze duurt ongeveer een halfuur per week. De mentor en COB bespreken de aanpak met de docenten zodat ze hun lessen zo nodig hierop aan kunnen passen. We streven ernaar om de aanpak in elke les zoveel mogelijk hetzelfde aan te bieden. Structuur, speelbaarheid en overzichtelijkheid zijn hierin van belang.

Voorzieningen: Leerlingen krijgen zoveel mogelijk individuele begeleiding, met mogelijkheden als gesprekken en het oefenen van vaardigheden, zoals respectvol omgaan met elkaar en met regels en omgaan met tegenslag. Dit kan zijn in de kamer van de COB of de speciaal ingerichte ruimte ernaast.

Er kan gebruik gemaakt worden van een 'time-out kaart'. Dat betekent dat de leerling in de klas kan vragen om een time-out om vervolgens in een ander lokaal de ruimte te vinden om zijn/haar verhaal te doen, tot rust te komen en weer de klas in te gaan.

Leerlingen die het vanwege hun problematiek nodig hebben, kunnen gebruik maken van een 'pauze-ruimte'. Dit betekent dat zij in de pauze met enkele leerlingen de tijd kunnen doorbrengen met elkaar zonder dat zij drukte van anderen ervaren.

Doelen: Leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte een diploma laten halen, binnen het reguliere onderwijs.

2. Extra ondersteuning op het gebied van leerlingen met een ondersteuningsvraag in het auditief of visueel spectrum.

Deskundigheid: Voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte zoals een auditieve of visuele beperking is er begeleiding vanuit het interne team Ondersteuning en Begeleiding (COB en/of pedagogisch medewerker).

Alle mentoren en docenten krijgen handelingsadviezen over de betreffende leerling en dit wordt in magister gezet. Er kunnen workshops gehouden worden aan docenten waarin uitleg gegeven wordt over de betreffende beperking. De deskundigheid komt vanuit een externe ambulante dienstverlener indien de leerling daarvoor geïndiceerd is (Bartimeus, Visio, Viertaal).

- Aanpak en mogelijkheden:** De gemiddelde klassengrootte is 28 leerlingen. Dit is niet anders voor deze leerlingen. Bij aanvang van het schooljaar worden leerlingen met dezelfde problematieken verdeeld over de verschillende klassen. Na overleg met de mentor en bij indicatie met ambulante dienstverlener, wordt de begeleiding van de COB gestart. De duur hiervan is flexibel inzetbaar, maximaal een half uur per week. De mentor en COB bespreken de aanpak met de docenten zodat ze hun lessen zo nodig hierop aan kunnen passen. We streven ernaar om de aanpak in elke les zoveel mogelijk hetzelfde aan te bieden. Structuur, voorspelbaarheid en overzichtelijkheid zijn hierin van belang.
- Voorzieningen:** Waar nodig wordt er samengewerkt met de ambulante dienstverlener. Er is aanvullende financiering waardoor aangepast materiaal aangeschaft kan worden, of een laptop voor de leerling om onderwijs via Teams in de klas te kunnen volgen.
- Doelen:** Leerlingen met een specifieke behoefte op het gebied van het auditief of visueel spectrum, kunnen een diploma op niveau halen binnen het reguliere onderwijs.

3. Extra ondersteuning op het gebied van reguleren van gedrag en bij leren leren.

- Deskundigheid:** Leerlingen die ondersteuning nodig hebben bij het reguleren van hun gedrag, kunnen dit zelf aangeven bij hun mentor. De mentor kan dan, indien wenselijk, meer hulp vanuit het COB aanbieden. De ondersteuning wordt gegeven voor de coördinator (COB) en/of pedagogisch medewerker.
- Verder besteden mentoren van 1^e jaars leerlingen aan het begin van het jaar lessen aan het leren plannen en organiseren naast ordenen en overzicht hebben over huis- en leerwerk. De mentoren kunnen een beroep doen op de pedagogisch medewerker om ondersteuning te bieden in de klas over het “leren leren”. Ook om vertragingen die tijdens de coronacrisis zijn opgelopen in te halen kan er een beroep gedaan worden op extra ondersteuning.
- Aandacht en tijd:** Het begeleidings- en ondersteuningsteam helpt leerlingen bij het reguleren van het gedrag en bij het ‘leren leren’ door middel van begeleiding op maat. Begeleiding op maat bestaat uit structureren en ordenen van leer- en huiswerk, naast het plannen en organiseren hiervan. Deze begeleiding is een half uur per week, voor een bepaalde periode die vooraf vastgesteld wordt.
- Voorzieningen:** Er kan gebruik gemaakt worden van specifieke methodes in een rustige omgeving, namelijk de COB-kamer, de ruimte ernaast of de spreekkamer. Voor het traject wat hoort bij het organiseren en plannen van leer- en schoolwerk kunnen agenda’s en planningsmaterialen worden ingezet.
- Doelen:** Leerlingen zijn in staat om zelfstandig hun schoolwerk te maken en te leren om zonder vertraging een diploma te halen binnen het reguliere onderwijs.

6. Planmatig werken

Het Saenredam werkt planmatig op het gebied van leren en schoolse vaardigheden en stelt de onderwijsbehoeften van de leerling als uitgangspunt, binnen de context wat in de klas haalbaar is; passend onderwijs. Wij werken constructief samen met leerling en ouders met wederzijds vertrouwen. Hierbij is het handelen doelgericht en de werkwijze systematisch en transparant.

Leerlingvolgsysteem

Het Saenredam werkt met het zogeheten Cito-VAS leerlingvolgsysteem.

De toetsen meten de prestaties van de leerlingen op kernvaardigheden vanaf de brugklas tot en met de tweede klas. Zo wordt bekend wat het niveau is van de leerlingen en of ze vooruitgaan. De resultaten worden vergeleken met landelijke normen.

De toetsen voor de onderbouw zijn onmisbare instrumenten om de kwaliteit van het onderwijs in kaart te brengen, de prestaties van de leerlingen te volgen en onderwijskundige beslissingen te ondersteunen. Er is een speciale versie beschikbaar voor dyslectische leerlingen.

Indien een leerling een ondersteuningsbehoefte heeft, biedt of organiseert de mentor, samen met ouders, leerling, afdelingsleider en team doelgerichte begeleiding. De mentor ziet erop toe dat de ingezette schoolse ondersteuning ook daadwerkelijk plaatsvindt en wordt geëvalueerd.

Indien er meer nodig is, schaaft de mentor op en betreft hij/zij de Coördinator Ondersteuning en Begeleiding erbij. Het planmatig handelen wordt ook in de tweede lijn gecontinueerd door te werken met doelen, die worden geëvalueerd.

Als er sprake is van een structurele extra ondersteuningsbehoefte en/of wanneer er ernstige gedragsmatige problemen zijn, wordt er in samenspraak met de mentor een Ontwikkelings Perspectief Plan (OPP) opgesteld. Ook hier wordt de cyclus van planmatig handelen gevolgd.

6.1 Vroegsignalering

Alle mentoren van de school vullen voor hun mentorleerlingen op meerdere momenten het vroegsignaleringsdocument in en bespreken dit met de coördinator ondersteuning en begeleiding (COB) en het team. Er wordt gesignaleerd op de domeinen van het OPP: leerprestaties, gedrag, welbevinden, verzuim, gezondheid en thuisituatie. Dit helpt overzicht te krijgen op wat er speelt en nodig is op leerling-, klas- en leerjaar-, en op schoolniveau.

We bevorderen zelfstandigheid en eigenaarschap van leerlingen door per klas en per leerling doelen op de domeinen van vroeg signalering te vormen. Eigenaarschap van leerlingen wordt ook bevorderd door inzet van de no-blamemethode bij pesten. Hierbij wordt in gesprek gegaan met de gepeste leerling, de pestende leerling(en) en de leerlingen die neutraal zijn, zonder een oordeel te geven aan de leerlingen en te werken naar een passende oplossing.

6.2 Handelingsgericht werken: doelen stellen en OPP

Handelings gericht werken (HGW) beoogt de kwaliteit van het onderwijs voor alle leerlingen te verbeteren (basisaanbod), als ook voor de leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben. Het maakt passend onderwijs en doeltreffende leerlingbegeleiding concreet. ...

De basis van HGW is vraaggericht werken, de onderwijsbehoefte staat centraal, niet de problematiek. De afstemming van het onderwijsaanbod op de onderwijsbehoeften van de leerling is cruciaal.

HGW cyclus op groeps- of klassenniveau:

Signaleren / Waarnemen: groeps en klassenoverzicht / klassenplan maken met daarin

- de doelen voor de komende periode
- signaleren van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

Begrijpen: benoemen van onderwijsbehoeften van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben

Plannen: klassenplan of begeleidingsplan

Realiseren: uitvoeren van het plan.

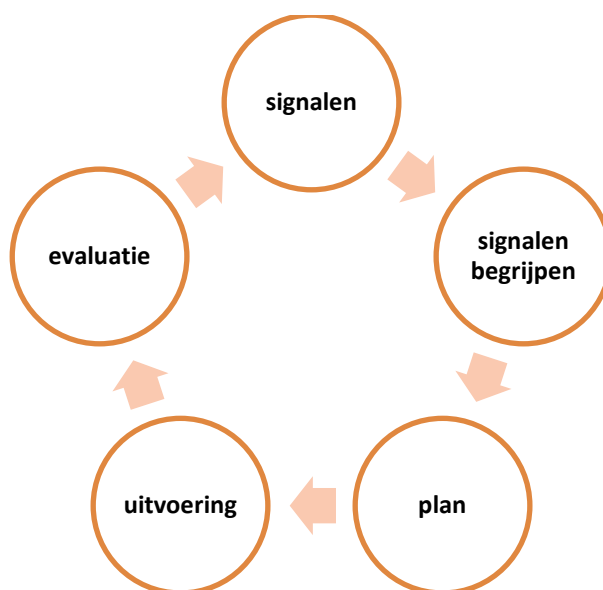
Evalueren: is het doel(en) behaald?, wat ging er goed? wat kan beter? kan er een nieuw doel gesteld worden en welke tijd wordt daaraan verbonden?

De vorderingen van de leerling worden in de HGW-cyclus twee keer per jaar gemonitord en geëvalueerd. Er wordt gekeken of de doelen bijgesteld worden naar boven of beneden.

Er wordt gekeken naar: doel voor de lange termijn, waar staat de leerling nu, waar staat de leerling over een half jaar, wat is de volgende stap, wie kan de leerling hierbij het best ondersteunen, hulp binnen of buiten de klas.

HGW betekent systematisch en doelgericht werken in combinatie met het samenwerken met docent, ouders en leerling.

Het Saenredam werkt volgens een vaste cyclus:

Bijlage 1 Analyse basisondersteuningsprofiel 'begeleidingschool' Het Saenredam

Vooropmerking

- Indien in onderstaand schema het kruisje in de kolom 'In ontwikkeling' uiterst rechts is geplaatst, dan betekent dat dat de ontwikkeling reeds in een vergevorderd stadium is.
- Voor 'Aanwezig' is de norm: 75% van de docenten kan dit of doet dit.

Aspecten	In ontwikkeling	Aanwezig
Dialog over speciale onderwijsbehoeften		
a		x
b		x
c		
		x
		x
		x
d	x	
e		x
f		x
g		x
h		x
Veilig schoolklimaat door aanwezigheid/toepassing van:		
a		x
b		x
c		x
d		x
e		x
f		x
Differentiatie		
a	x	
b	x	
c		
	x	
		x
	x	
d	x	
e		x
f		x
g		
		x
		x
		x
		x
		x
h		
		x
		x
i		x

Extra aandacht/tijd			
a	Docenten kunnen extra aandacht besteden aan leerlingen met speciale onderwijsbehoeften		X
b	Iedere leerling met ondersteuningsbehoefte heeft een begeleider		X
Aspecten		In ontwikkeling	Aanwezig
c	Bij toelating is er voldoende ruimte om de leerlingen te ondersteunen		X
d	Er is voor deze leerlingen een tweede aanspreekpunt		X
e	Leerlingen krijgen de gelegenheid elkaar te helpen		X
Beschikbare materialen/ruimtelijke omgeving:			
a	Onderwijsmaterialen die niveau- en tempodifferentiatie mogelijk maken	x	
b	Er zijn aangepaste methoden en materialen beschikbaar		X
c	De school regelt aanvullende onderwijsmaterialen		X
d	Omgaan met dyslexie is vastgelegd		X
e	Omgaan met dyscalculie	x	
f	Er is een programma voor een veilig klimaat		X
g	Er zijn programma's gericht op vergroten van sociale vaardigheden		X
h	Er zijn programma's gericht op vergroten van studievaardigheid		X
Ruimtelijke omgeving			
a	De school zorgt voor fysieke toegankelijkheid		X
b	De school is bereid om in verband met fysieke beperkingen aanpassingen te realiseren		X
c	Leerlingen met speciale onderwijsbehoeften kunnen gebruik maken van een eigen plek		X
Expertise			
a	Er is binnen de school een cultuur waar professionaliteit met elkaar gedeeld wordt		X
b	Docenten kunnen differentiëren		X
c	Het ondersteuningsteam heeft expertise in:		
	. Handelingsgericht werken		X
	. Individueel ontwikkelingsperspectief		X
	. Individuele leerlijnen		x
d	Er is teamaanpak op gedrag in klassen- en vrije situatie		x
e	Docenten zijn in staat binnen de teamaanpak maatwerk te leveren		x
f	Binnen school is kennis over onderwijszorgvoorzieningen in regio Samenwerkingsverband		X
g	Bekwaamheid van enkele docenten/groepen op peil houden voor:		
	. Signaleren speciale onderwijsbehoeften voor leren en gedrag		X
	. Kennis en aanpak dyslexie		X
	. Kennis en aanpak dyscalculie		x
	. Kennis en aanpak AD(H)D		X
	. Kennis en aanpak ASS		X
	. Kennis en aanpak faalangst		X
h	Binnen school is kennis over psychiatrische stoornissen		X
i	Binnen school is kennis over onderwijsachterstanden andere culturen		X
j	Er is scholingsbeleid voor bovenstaande expertise		X
Competenties			
a	Onderkennen van speciale onderwijsbehoeften		X
b	Betrekken van ouders bij de onderwijsondersteuning		X
c	Voeren van gesprekken met leerlingen, ouders en collega's		X
d	Voeren van leerlingbespreking		x
e	Kunnen reflecteren op eigen handelen		X
Samenwerking met externen			
a	Interventies van school Maatschappelijk Werk		X
b	Inschakelen van Jeugdarts		X
c	Inschakelen van Jeugdteams en geïndiceerde zorg		X
d	Inschakelen van GGZ		X
e	Adequate communicatie met leerplichtambtenaar		X

Bijlage 2 Basis en Extra ondersteuning op Het Saenredam

Basis ondersteuning

Functie	Taak en ondersteuningsaanbod
Docent	<ul style="list-style-type: none"> De docent beschikt over didactische en pedagogische vaardigheden om leerlingen te begeleiden en is bekend met de eventuele beperkingen en van individuele leerlingen. De docent is in staat om passend onderwijs te bieden.
Mentor	<ul style="list-style-type: none"> De mentor is op de hoogte van de ontwikkelingen die betrekking hebben op mentorleerlingen. De mentor signaleert wanneer de ondersteuningsbehoefte van de leerling de 1^e lijns ondersteuning overstijgt en inzet van de 2^e lijns ondersteuning gewenst of noodzakelijk is. De mentor onderhoudt contacten met de ouders en de mede docenten over de voortgang van de leerling. De mentor is betrokken bij de extra activiteiten van de eigen mentorklas.
Pesten	<ul style="list-style-type: none"> Op Het Saenredam wordt gewerkt met de no-blame methode. De gepeste leerling zien wij niet als slachtoffer of zielig en de pester zien wij niet als slechterik of dader. We zoeken naar respectvolle oplossingen als problemen zich voordoen. De school hanteert een pestprotocol, waarin alle afspraken over het anti-pestbeleid zijn vastgelegd. Dit pestprotocol is te vinden op de website van de school.
Peer2peer	<ul style="list-style-type: none"> De school werkt met de Peer2Peer systematiek. Deze methode wordt op scholen wereldwijd toegepast en biedt scholen de mogelijkheid om leerlingen actief te betrekken bij elkaars leerproces. Leerlingen staan vaak dicht bij elkaars belevingswereld dan docenten en mentoren dat doen. Vaak zien en horen zij ook dingen sneller dan de schoolleiding. Leerlingen kunnen daardoor een positief rolmodel voor elkaar zijn. De school werkt met derdejaars leerlingen, die worden gekoppeld aan brugklassers. De Peer Leaders maken leerlingen wegwijs, ondersteunen bij praktische zaken en helpen soms met het plannen van huiswerk. Elke 1^e klas heeft een Peer Leaders.
Aanleren vaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> In de onderbouw wordt gestart met het aanleren van vaardigheden als plannen, organiseren, presenteren en samenwerken. In leerjaar 1 en 2 is er tijdens het mentoruur les volgens een carrousel-werkwijze, waarin aandacht wordt besteed aan concentratie, mindset en doorzettingsvermogen. Alle mentoren verzorgen hierin lessen vanuit hun eigen expertise. Daarnaast is er in de mentoruren aandacht voor plannen, organiseren en leren leren. Naast de lessen zijn alle docenten betrokken bij het aanleren van genoemde vaardigheden.
Interne Contactpersoon	<ul style="list-style-type: none"> De interne contactpersoon/vertrouwenspersoon begeleidt en ondersteunt leerlingen, ouders en medewerkers bij behandeling van klachten op het gebied van ongewenst gedrag en treedt op als aanspreekpunt voor alle leerlingen, ouders en medewerkers die een klacht hebben op het gebied van ongewenst gedrag. Hij/zij neemt bij een klacht zo nodig contact op met de externe vertrouwenspersoon om samen te kijken welke stappen er moeten worden gezet. Dit traject is vastgelegd binnen OVO Zaanstreek.
Ondersteunende arrangementen	<ul style="list-style-type: none"> In de onderbouw ontwikkelen de secties arrangementen om de leerachterstanden weg te werken. Dit zijn individuele arrangementen waar de leerling grotendeels zelfstandig aan werkt.

Extra ondersteuning

Functie	Taak en ondersteuningsaanbod
Corona subsidie	<ul style="list-style-type: none"> Om de vertraging die leerlingen die leerlingen hebben opgelopen te verhelpen, heeft Het Saenredam een begeleidingsprogramma ontworpen die de studievaardigheden en de zelfredzaamheid van leerlingen vergroot.
Ondersteuning dyslexie	<ul style="list-style-type: none"> Leerlingen met een dyslexieverklaring worden benaderd door de taalcoördinator. Hij/zij bespreekt met de leerlingen welke hulp er mogelijk en nodig is (extra tijd, vergrotingen, aangepaste normering, werken met lap top, werken met 'Daisy-speeler', ingesproken boeken, enz.). In leerjaar 1 en leerlingen die van een andere vo komen, krijgen alle dyslectische leerlingen een cursus 'Omgaan met dyslexie' aangeboden. Indien het vermoeden bestaat dat een leerling dyslectisch is, kan de taalcoördinator - in overleg met mentor en COB - een pre-dyslexie test afnemen. Afhankelijk van de uitslag van deze test en het effect van het remediërende programma, kan er een dyslexieonderzoek worden afgenomen. Hieraan zijn voor de ouders kosten verbonden.
Ondersteuning dyscalculie	<ul style="list-style-type: none"> Het Saenredam werkt volgens het protocol 'Ernstige Reken Wiskunde-problemen en Dyscalculie vo/vso'. Dit protocol geeft scholen concrete handvatten voor het vormgeven van beleid op het gebied van het signaleren, begeleiden en eventueel doorverwijzen van leerlingen met ernstige rekenproblemen en dyscalculie. De rekendocent verzorgt een remediërend programma.
Faalangst en faalangst-reductie-training (frt)	<ul style="list-style-type: none"> De inhoud van de faalangst-reductie training is vooral gebaseerd op rationele technieken ('het beïnvloeden van je gedachten'), ontspanningstechnieken en simulatie-oefeningen. De mentoren en COB dragen leerlingen uit leerjaar 1 en 2 voor om aan de training mee te doen. De mentor neemt contact op met de ouders voor toestemming, de COB organiseert de intake en training. Meedoen aan een training gebeurt op vrijwillige basis, maar is niet vrijblijvend. In de bovenbouw wordt een examentraining georganiseerd.
Sociale vaardigheden en sociale vaardigheidstraining (sova)	<ul style="list-style-type: none"> De mentoren en COB dragen leerlingen uit leerjaar 1 en 2 voor om aan de training mee te doen. De mentor neemt contact op met de ouders voor toestemming, de COB organiseert de intake (SOVA binnen school) of verwijzing (SOVA buiten school) Er worden steeds vaker trainingen op het gebied van sociale vaardigheid, onzekerheid, angst en stress door de GGD aangeboden. De school stimuleert leerlingen, die dat nodig hebben, aan deze trainingen mee te doen.
Coördinator Ondersteuning en Begeleiding (COB)	<ul style="list-style-type: none"> advisering van mentoren betreft leerlingen die te maken hebben met leer- en/of persoonlijke problemen ondersteuning bij de handelingsplannen; de coördinatie van de leerlingondersteuning in de tweede en derde lijn; het aansturen van intern- externe ondersteuningsteam contacten met externe instanties; organiseren van trainingen; aanvragen van Toelaatbaarheidsverklaringen, onderzoeken, capaciteitentest ed. aanvragen van ondersteuningsbudgetten, etc.
School Maatschappelijk Werker (SMW)	<ul style="list-style-type: none"> De schoolmaatschappelijk werker is één dag per week op school. Leerlingen en ouders kunnen zelf contact opnemen of worden in overleg met de COB verwezen. Het gaat dan vooral om leerlingen die problemen op school hebben, die voortvloeien uit problemen in de thuissituatie. De school maatschappelijk werker kan ook helpen zoeken en doorverwijzen naar passende vervolg hulpverlening.

Afsluiting

Voor alle vragen die u naar aanleiding van dit schoolondersteuningsprofiel heeft gekregen, kunt u zich wenden tot de school.

Overigens vindt u ook op de website van de school en in diens vele documenten uitgebreide informatie over wat in deze notitie aan de orde is gesteld.